

Posudek vedoucího diplomové práce

Téma práce: Konflikt odpovědností u sociálních pracovníků z organizace Fokus České Budějovice

Autorka práce: Bc. Michaela Kubatová

Obor studia: Etika v sociální práci

Téma práce spadá jak do oboru studia, tak do oblasti autorčiny vlastní praxe v sociální práci v organizaci Fokus. Během zpracování teoretické části autorka sice podcenila časový management, nicméně praktická část, kvalitativní výzkum, jeho zpracování a vyhodnocení, podle mého soudu dává práci jistou odbornou hodnotu. Ta spočívá především v tom, že poskytuje zajímavý vhled do sféry morální odpovědnosti a jejích konfliktů konkrétních sociálních pracovníků z dané organizace. Práce přinesla kromě toho vědomostní a zkušenostní zisk i samotné autorce. Cíl práce – „identifikovat, analyzovat a pokusit se vyhodnotit konflikty odpovědností u vybraných sociálních pracovníků z organizace Fokus ČB“ (s. 6) – se autorce podařilo naplnit.

Jak jsem naznačil, práce má své nedostatky, hlavně v 1. a 2. kap., kde mohla autorka více zapracovat na tom, aby text byl víc než kompilací; myslím, že příčinou byla časová tíseň a ne vždy promyšlené využití zdrojů; bylo třeba věnovat více času vlastnímu přemýšlení, příp. tvorbě poznámek. Z hlediska obsahu je také patrná malá návaznost mezi 1. a 2. kap. Co se týká 2. kap. z hlediska obsahu, autorka mohla teorii odpovědnosti a teorii svědomí zpracovat důkladněji, a také kriticky, což by znamenalo více přemýšlet nad tím, co ze zdrojů převzít a co ne, a proč.

Autorsky přínosná je 3. kap., přináší nejen zajímavý vhled do sféry morální odpovědnosti a jejích konfliktů konkrétních sociálních pracovníků z dané organizace, nýbrž představuje zároveň samostatný etický pokus o vyhodnocení – a sice vyhodnocení toho, jak pracovníci *vnímají* (svou) morální odpovědnost, zda ji dokáží *realisticky analyzovat*, a také, jak si uvědomují, analyzují a řeší *konflikty* mezi svými různými odpovědnostmi, zejména odpovědností profesní, rodinnou a občanskou. Je třeba ocenit zejména autorčino závěrečné rozdělení konfliktů do 5 oblastí a pokus o vlastní zhodnocení.

Souhlasím s autorkou, že výsledky práce lze využít v praxi (s. 64), jako první impuls k hlubšímu a realistickému vnímání a reflexi morální odpovědnosti. Myslím, že v první řadě by text mohl být nejvíce prospěšný samotným respondentům výzkumu. Pokud by byli ochotni kriticky pročíst nejdříve teoretickou část práce, pak se vrátit ke svým odpovědím a znovu je promyslet.

Pro autorku mám k obhajobě práce tyto otázky:

- Na s. 46 odpovídá jedna respondentka: „morální odpovědnost je mé vnitřní hodnocení určité situace“. Je to tak? Anebo ne? Hodnocení jistě s odpovědností souvisí, jedná se však o identické pojmy?
- Na s. 49, 2. odst. zdola, píšete, že někteří respondenti chápou svědomí „jen“ jako sekundární instanci. A dále, že svědomí jakožto úsudek praktického rozumu je primární instancí (posled. odst.). Proč nemůže být svědomí jen sekundární instancí? Co znamená v tomto smyslu „primární“? A proč se v této souvislosti hovoří ještě o „poslední instanci“?
- Na s. 54, ve 3. odst. shora, píšete, že sekundárními instancemi „jsou všechny dotčené osoby“ mezi něž počítáte i všechny, kdo jsou přítomní konfliktu, např. „další spoluobčané“. Je třeba nějak rozumně skupinu „dalších spoluobčanů“ jakožto sekundárních instancí omezit? Jak? Proč?

Předloženou diplomovou práci doporučuji k obhajobě.

2. 5. 2018, PhDr. Vojtěch Šimek, Th.D.